

М. М. ГЕРАСИМОВ

ПРЕДГОВОР

Превод от руски: Милка Минева, 1967

chitanka.info

Може би няма да се намери на земята любознателен човек, който да не се е замислял как са живели нашите далечни прадеди. Сега науката разполага с достатъчни данни, за да отговори на тези въпроси. Геологията и палеонтологията, етнографията и езикознанието, антропологията и археологията дават възможност да се повдигне завесата над миналото на човечеството, да се проследи пътят на неговото развитие. И все пак основен източник за изучаване етапите в развитието на първобитното общество за днес е археологията. Като изучават своите находки, археолозите могат да съставят повече или по-малко точна картина на живота на древните хора. В това отношение им помага и намереният материал: каменни оръдия, кости, останки от покъщнина, жилища, украшения и произведения на изкуството на първобитния човек^[1].

В документалните описания на своите открития и многобройните научни трудове учените разкриват доста подробно миналото на човечеството — живота на предисторическите хора. Същевременно при изучаването на човека от древните епохи има още много трудности и неуточнени въпроси. Липсата на писменост в първобитното общество затруднява много разшифроването на някои страни от бита и формите на общуване, които са съществували по това време сред хората. Поради много далечното минало някои атрибути на бита, като например облеклото, просто не стигат до нас.

Още по-голяма трудност възниква пред онзи, който се опитва да нахвърли реалната картина на живота на нашите прадеди в по-свободна, литературнохудожествена форма — повест или роман.

Повестта за Бързоногия Джар — човек от началото на късния палеолит — запознава твърде правдиво читателите с характера на онази далечна епоха, с особеностите в живота на първобитното общество.

В научно-художественото произведение замисълът обикновено не трябва да излиза от рамките на известното и възможното; от друга страна, често фантазията на автора ни помага до известна степен да възпроизведем картина на още неизвестното.

В това отношение С. Каратов умело съчетава в повестта си достоверния исторически материал с художествената измислица. Общо взето, той е успял да възпроизведе живота на древните хора: постоянната им борба с хищните зверове, сплотеността на ловния

колектив, техните взаимоотношения, развиването на специфичните човешки качества и така нататък.

Мотивът за засилване на очовечаването звучи преди всичко в описанието на главния герой на повестта Джар, в отношенията му към околната природа, към различните животни. За да бъде ловът на първобитния човек сполучлив, той трябва да познава добре живота и навиците на зверовете — преди всичко на онези, с които му се е налагало най-често да се сблъсква. По онова време човекът зависел изцяло от околната природа и нейните капризи. Много труд и усилия трябвало да влага в най-простите от наше гледище неща, които в края на краищата го довеждат до успех.

С. Каратов отделя много място не само на древните хора, но и на животните, с които са свързани чудни приключения на героя на повестта. И това е напълно закономерно: животинският свят през онези далечни времена влияел върху живота на първобитния човек много повече, отколкото днес.

Особеност на тази повест е и обстоятелството, че в нея има известен научнофантастичен елемент, който безусловно я обогатява.

Описанията на суровия живот на предисторическите хора, жертва на стихийните сили на природата, помагат на читателя да проумее истинските източници за възникване на религията и на нейните неизменни спътници — обредите и суеверията, които вече намират място в първобитното общество.

Като четем повестта за живота на древните хора, за нашите прадеди, за сетен път се убеждаваме колко сложен и продължителен път е изминал човекът в своето развитие. Благодарение на приспособимостта, а главно на все по-засилващата се роля на труда и развиването на членоразделната реч хората не само се издигнаха над животинския свят, не само се научиха успешно да покоряват и да преобразяват природата на земята, но и пристъпиха към овладяване на Космоса.

М. М. Герасимов

[1] Каменният век е най-древният период от човешката култура. По това време по-голямата част от оръдията се приготвяли от камък. Каменният век се дели на древнокаменен, или палеолит, и новокаменен, или неолит. Палеолитът от своя страна се дели две

големи епохи. Ранният палеолит е най-древният етап от развитието на човечеството. Той датира преди около 800 хиляди до 100 хиляди години и по време се отнася към съществуването на най-древните форми на прадеди на съвременния човек: питекантропи, синантропи и неандерталци. Късният палеолит датира приблизително от преди 100 хиляди до 15 хиляди години и се отнася към изкопаемите форми на съвременния вид човек: кроманьонци и близките до него форми. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.